

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 25.11.2011
KOM(2011) 790 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Prvá výročná správa o vykonávaní stratégie vnútornej bezpečnosti EÚ

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Prvá výročná správa o vykonávaní stratégie vnútornej bezpečnosti EÚ

I. Úvod

V júli tohto roka vykonal v Nórsku pravicový extrémista ničivý teroristický útok. V auguste zhabali verejné orgány v Spojenom kráľovstve rekordné množstvo kokaínu (1,2 tony). V EÚ stúpa počet počítačových útokov na verejné aj súkromné počítačové systémy. Tieto udalosti nám neúprosne pripomínajú, že je potrebné prijať opatrenia proti hrozbám v oblasti vnútornej bezpečnosti.

V dokumente Stratégia vnútornej bezpečnosti EÚ¹ prijatom v novembri 2010 sa stanovujú priority EÚ na nasledujúce štyri roky. Sú nimi: 1) rozloženie medzinárodných zločineckých sietí, 2) zabránenie terorizmu a riešenie radikalizácie a náboru nových členov, 3) zvýšenie úrovne bezpečnosti občanov a podnikateľskej verejnosti v kybernetickom priestore, 4) zvýšenie bezpečnosti prostredníctvom riadenia hraníc a 5) zvýšenie odolnosti Európy voči krízam a katastrofám.

EÚ musí byť pripravená reagovať na nové a meniace sa bezpečnostné hrozby. Organizácie EÚ, ako napríklad Europol, Eurojust, Frontex a Spoločné situačné centrum EÚ (SitCen), musia pravidelne vykonávať posudzovanie hrozieb a rizík.

V poslednej správe Europolu² sa určujú tri nové zásadné hrozby:

Po prvé, otázky súvisiace s rýchlo sa vyvíjajúcou **internetovou technológiou**. Internet je v súčasnosti integrálnou a neoddeliteľnou súčasťou každodenného života občanov EÚ, stále viac však aj uľahčuje široké spektrum zločineckých činností a sprostredkúva teroristickú propagandu. Narastajúca závislosť od internetovej technológie spôsobuje čoraz väčšiu zraniteľnosť spoločnosti voči významným útokom hackerov zameraným na systémy verejnej správy, priemyselné kontrolné systémy alebo banky.

Po druhé sú to možné dôsledky **pretrvávajúcej hospodárskej krízy**. Rastúce finančné obmedzenia môžu spôsobiť zníženie dostupných zdrojov verejných orgánov na boj proti vnútorným bezpečnostným hrozbám. Neexistuje žiadne jednoznačné a okamžité riešenie, ale všetci si musíme uvedomiť dané obmedzenia a ich následky.

Tretím je vplyv **vonkajšieho rozmeru bezpečnosti** na EÚ. Vnútorná bezpečnosť EÚ úzko súvisí s bezpečnostnou situáciou v susedných krajinách, ako to dokumentujú nedávne udalosti v arabskom svete. Tieto povzbudivé udalosti, ktoré prinášajú do regiónu demokraciu a prosperitu, však spôsobili aj značný pohyb ľudí, čím sa zvýšil tlak na spôsobilosť riadenia hraníc susedných krajín vrátane vonkajších hraníc EÚ. Pretrvávajúce vysídľovanie ľudí a nedostatočné riadenie môžu tiež vytvoriť podmienky na zintenzívňovanie zločineckej a teroristickej aktivity v sahelskej oblasti. Krajiny západného Balkánu na juhovýchode EÚ sú aj

---

¹ Oznámenie Komisie: Stratégia vnútornej bezpečnosti EÚ: päť krokov k bezpečnejšej Európe – KOM(2010) 673/3 (ďalej len „oznámenie ISS“).

² Pozri Hodnotenie hrozieb organizovanej trestnej činnosti (OCTA) na rok 2011.

naďalej zdrojom obáv pre pretrvávajúcu nadnárodnú organizovanú trestnú činnosť, ako napríklad nedovolené obchodovanie s drogami, ľuďmi a falšovaným tovarom.

Spolupráca EÚ pri boji s týmito hrozbami je preto potrebnjšia ako kedykoľvek predtým. Určené opatrenia bude potrebné realizovať v nadchádzajúcich rokoch. To však nie je všetko. Tieto strategické ciele je potrebné pretransformovať na konkrétne plány a opatrenia. V tomto zmysle Komisia víta metodológiu cyklu politik EÚ Harmony, ktorou sa politické priority a posúdenia hrozieb prostredníctvom ôsmich priorít schválených Radou³ pretransformujú do operačných akčných plánov, a to najmä v oblastiach závažnej medzinárodnej a organizovanej trestnej činnosti, počítačovej kriminality a riadenia hraníc.

Pri vykonávaní stratégie vnútornej bezpečnosti (ISS) bude Komisia naďalej plne dodržiavať zásady právneho štátu a Európsku chartu základných práv vrátane práva jednotlivcov na súkromie.

V nasledujúcej správe sa podáva hodnotenie vykonávania oznámenia ISS v roku 2011. Správa opisuje stav vnútornej bezpečnosti EÚ v oblastiach všetkých piatich cieľov oznámenia ISS⁴ a poskytuje výhľad na opatrenia v roku 2012. Podrobné hodnotenie kľúčových opatrení uskutočnených v roku 2011 je uvedené v prílohe.

II. Stav vnútornej bezpečnosti EÚ

1. Organizovaná trestná činnosť / medzinárodné zločinecké siete

Vzniká nová zločinecká scéna, ktorá sa čoraz viac vyznačuje vysoko mobilnými a pružnými skupinami operujúcimi vo viacerých krajinách a v rôznych oblastiach trestnej činnosti. Týmto skupinám obzvlášť pomáha rozšírené používanie internetu na nelegálne účely. Skupiny s najväčšími finančnými zdrojmi nadobudli portfóliá v rozmanitých zločineckých oblastiach, čo zlepšuje ich odolnosť v čase úsporných hospodárskych opatrení a posilňuje to ich schopnosť identifikovať a využívať nové nelegálne trhy. Zavedené zločinecké skupiny sa stále viac zaujímajú o činnosti, ako sú podvody s uhlíkovými kreditmi, podvody spojené s platobnými kartami a falšovanie komodít, z dôvodu nízkeho rizika spájaného s týmito činnosťami.

Napriek tomu, že ciele teroristických skupín a skupín organizovanej trestnej činnosti sa navzájom odlišujú, zdá sa, že **prepojenie medzi ich činnosťami** narastá. Trestná činnosť sa do veľkej miery využíva na financovanie teroristickej činnosti⁵. Teroristické skupiny sa môžu priamo zúčastňovať na organizovanej trestnej činnosti alebo môžu byť napojené na jednotlivých zločincov alebo zločinecké skupiny v oblastiach ako obchodovanie so zbraňami, drogami alebo ľuďmi, finančné podvody, pranie špinavých peňazí a vydieranie.

---

³ Pozri závery Rady ohľadom stanovenia priorít EÚ pre boj proti organizovanej trestnej činnosti v období medzi rokmi 2011 a 2013, dok. 1105/11, JAI 396 COSI 46 ENFOPOL 184 CRIMORG 81 ENFOCUSTOM 52 PESC 718 RELEX 603. Pozri tiež prílohu.

⁴ Túto správu vypracoval Europol s príspevom agentúr Eurojust a Frontex, ako aj Komisie (GR ECHO), pričom vychádzal okrem iného zo strategických dokumentov Europolu [Hodnotenie hrozieb organizovanej trestnej činnosti (OCTA) 2011, Správa o stave a vývoji terorizmu v EÚ (TE-SAT) 2011], Frontexu [Výročná analýza rizika (ARA) 2011 a Výročná analýza rizika v západnom Balkáne (WB ARA) 2011] a z jednotlivých prípadov, ktoré Eurojust uvádza vo svojej výročnej správe z roku 2010.

⁵ Pozri správu Europolu o stave a vývoji terorizmu v EÚ (TE-SAT) 2011.

Na zvládnutie problémov, ktorým čelí vnútorná bezpečnosť EÚ, je nevyhnutná cezhraničná spolupráca orgánov. Dostupné nástroje na výmenu informácií, obzvlášť švédska iniciatíva⁶ a tzv. průmské rozhodnutia⁷, sa však ešte v plnom rozsahu nevykonávajú vo všetkých členských štátoch. Preto je stále potrebná ešte jednotnejšia a ustálenejšia výmena informácií v rámci cezhraničnej spolupráce v oblasti presadzovania práva.

Európski občania musia mať záruku, že účinné rozkladanie zločineckých sietí sprevádza koordinované, účinné a spravodlivé vyšetrovanie. Ratifikácia a vykonávanie rôznych nástrojov na spoluprácu v oblasti súdnictva a presadzovania práva však ešte neprebehli vo všetkých členských štátoch⁸. Rozličné požiadavky jednotlivých členských štátov na cezhraničné pátranie a zadržanie môžu navyše brániť koordinácii neodkladných opatrení v rôznych krajinách. Európskym vyšetrovacím príkazom by sa posilnila zásada vzájomného uznávania a vyriešili by sa aj súčasné ťažkosti so získavaním informácií a dôkazov v cezhraničných prípadoch.

Celková hodnota zmrazeného a skonfiškovaného majetku v EÚ zostáva v porovnaní s odhadovaným majetkom zločineckých organizácií veľmi nízka. Je potrebné prijať viac krokov, ktoré umožnia účinnejšie vysledovať a zhabať majetok pochádzajúci z trestnej činnosti. Zločinci pôsobiaci v organizovanej trestnej činnosti sa snažia preinvestovať finančné prostriedky do legálnych činností, čo znamená, že sú potrebné prísnejšie pravidlá na boj proti praniu špinavých peňazí a väčšie operačné zameranie na spôsoby, akými zločinci prenikajú do zákonného hospodárstva.

V roku 2011 Komisia s cieľom posilniť súbor nástrojov EÚ na boj proti organizovanému zločinu prijala, okrem iného, protikorupčný balík a navrhla právne predpisy EÚ týkajúce sa zhromažďovania osobných záznamov o cestujúcich (tzv. PNR) v leteckej doprave, ktorí vstupujú na územie EÚ alebo ho opúšťajú.

---

⁶ Rámcové rozhodnutie Rady 2006/960/SVV z 18. decembra 2006.

⁷ Rozhodnutia Rady 2008/615/SVV a 2008/616/SVV (průmské rozhodnutia).

⁸ Napríklad Európsky dohovor o prevzatí trestného konania z roku 1972 a Európsky dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi EÚ z roku 2000.

Postup v roku 2012

Komisia:

- prijme súbor predpisov v oblasti konfiškácie a vymáhania majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti,
- predstaví návrh reformy Europolu a CEPOLu, ako aj európskeho systému odborného vzdelávania,
- predstaví návrh reformy Eurojustu,
- pokúsi sa uzatvoriť dve nové dohody o PNR s USA a Kanadou,
- bude pracovať na prijatí návrhu smernice o zhromažďovaní osobných záznamov o cestujúcich,
- predstaví oznámenie o európskom modeli výmeny informácií,
- vypracuje stratégiu finančného vyšetrovania,
- predstaví návrh zrevidovanej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí/boji proti financovaniu terorizmu a
- vydá stratégiu na obdobie piatich rokov proti obchodovaniu s ľudmi.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- realizovali opatrenia uvedené v cykle politik EÚ,
- zrýchlili prípravu administratívneho prístupu pre všetky orgány verejného sektora, nielen pre orgány presadzovania práva, s cieľom chrániť hospodárstvo pred zločinom a korupciou,
- ďalej napredovali v zriaďovaní účinných úradov na vymáhanie neprávom nadobudnutého majetku a v uľahčovaní výmeny informácií a osvedčených postupov,
- ratifikovali a vykonávali existujúce nástroje na spoluprácu v oblasti súdnictva a presadzovania práva a na výmenu informácií, a to vrátane švédskej iniciatívy, smernice o uchovávaní údajov a prírodných rozhodnutí, ako aj dohovoru o prevzatí trestného konania a dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach a
- aby bezodkladne transponovali smernicu o opatreniach proti obchodovaniu s ľudmi.

2. Terorizmus a radikalizácia

Štatistické údaje o množstve jednotlivcov podozrivých z terorizmu po udalostiach z 11. septembra nasvedčujú, že islamský terorizmus zostáva prevládajúcou hrozbou pre EÚ. Napriek tomu nám tragické udalosti v Nórsku z júla tohto roka pripomínajú, že hrozba terorizmu sa neobmedzuje iba na jeden druh politickej alebo náboženskej ideológie či motivácie. Po útokoch v Nórsku sa prvýkrát aktivovala sieť prvej reakcie, zriadená po teroristických útokoch v Londýne v roku 2005, a preukázala sa jej užitočnosť.

Terorizmus domáceho pôvodu a radikalizácia občanov EÚ predstavujú rastúci zdroj obáv. EÚ musí byť o krok pred vývojom radikalizmu, či už ide o používané postupy alebo o technológiu. Sieť EÚ na zvyšovanie povedomia o radikalizácii, ktorá začala svoju činnosť v septembri 2011, má slúžiť na uľahčenie výmeny znalostí, zvyšovanie povedomia a určovanie nových a kreatívnych riešení na boj proti násilnému extrémizmu. Komisia zabezpečí prijatie prístupu kompatibilného s postupmi ESVČ a koordinátorom pre boj proti terorizmu, s cieľom bojovať proti násilnému extrémizmu v rámci EÚ aj mimo nej.

Riziko radikalizácie jednotlivcov sa však nedá celkom odstrániť. Preto sú v boji proti terorizmu najdôležitejšie iniciatívy na zabránenie prístupu teroristov k finančným a materiálnym prostriedkom a na zlepšenie bezpečnosti dopravy. V roku 2010 Komisia navrhla akčný plán EÚ na posilnenie bezpečnosti leteckej nákladnej dopravy s novými pravidlami a vymedzením kritérií na určenie vysokorizikového nákladu a v súčasnosti postúpila do záverečnej fázy prípravy posúdenia rizík bezpečnosti leteckej dopravy v EÚ. Zlepšená výmena informácií s Europolom a Eurojustom by okrem toho uľahčila prevenciu ako aj následné trestné stíhanie teroristických činností.

Postup v roku 2012

Komisia:

- **v spolupráci so sieťou EÚ na zvyšovanie povedomia o radikalizácii zorganizuje konferenciu na vysokej úrovni o boji proti násilnému extrémizmu,**
- **pripraví súbor návrhov na riešenie problematiky využívania internetu teroristami a preskúma možnosti internetového boja proti radikalizácii,**
- **navrhne právny nástroj na zmrazenie aktív s cieľom bojovať proti terorizmu a súvisiace činnosti,**
- **zreviduje smernicu o ustanovení ochrany európskej kritickej infraštruktúry,**
- **predstaví priebežnú správu o uskutočňovaní akčného plánu EÚ pre oblasť bezpečnosti CBRN a zreviduje akčný plán EÚ pre výbušné látky a**
- **na základe diskusií s Radou a Európskym parlamentom navrhne možnosti zriadenia európskeho systému na sledovanie financovania terorizmu a**
- **navrhne možnosti ďalšieho posilnenia bezpečnosti dopravy s osobitným zameraním na otázky pozemnej dopravy.**

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- **realizovali akčný plán bezpečnosti leteckej nákladnej dopravy a**
- **zvýšili úsilie v boji proti násilnému extrémizmu.**

3. 3. Počítačová kriminalita a počítačová bezpečnosť

EÚ je pre počítačovú kriminalitu kľúčovým cieľom najmä preto, že má rozvinutú internetovú infraštruktúru, používanie internetu je veľmi rozšírené a narastá používanie elektronického obchodu a elektronických platobných systémov. V dôsledku rýchleho napredovania a sofistikovaného technologického vývoja sa počítačová kriminalita stále vyvíja. Nové trendy v technológiách, ako napríklad nárast poskytovania služieb na internete (tzv. cloud computing) a širšie používanie mobilných zariadení predstavujú nové hrozby pre používateľov a znásobujú ťažkosti, ktorým čelia orgány presadzovania práva⁹. Stupeň rozšírenia internetovej technológie v EÚ takisto podnietil bezprecedentný rozmach trhov s materiálom obsahujúcim zneužívanie detí a s krádežami duševného vlastníctva.

Zatiaľ čo internet nepozná hranice, jurisdikcia v oblasti trestného stíhania počítačovej kriminality je obmedzená vnútroštátnymi hranicami. Členské štáty musia teda spojiť svoje úsilie a spoločne konať na úrovni EÚ. Patrí k tomu aj širšie využívanie existujúcich možností agentúr EÚ. Spolupráca s medzinárodnými partnermi posilní aj schopnosť EÚ bojovať proti počítačovej kriminalite.

V roku 2011 sa vykonali opatrenia na zriadenie Európskeho centra boja proti počítačovej kriminalite a na podporu členských štátov pri zriaďovaní národných/vládnych tímov reakcie na núdzové počítačové situácie. Dobré výsledky dosiahla pracovná skupina EÚ a USA pre počítačovú bezpečnosť a počítačovú kriminalitu, a to v spolupráci na boji proti detskej pornografii a pri spoločných cvičeniach týkajúcich sa prevencie počítačových útokov.

Postup v roku 2012

Komisia:

- **rozpracuje celkovú európsku stratégiu pre internetovú bezpečnosť,**
- **vykoná všetky prípravy na zriadenie Európskeho centra boja proti počítačovej kriminalite do roku 2013 a**
- **bude pokračovať v práci, ktorú vykonala pracovná skupina EÚ a USA pre počítačovú bezpečnosť a počítačovú kriminalitu, a začne spolupracovať s ďalšími medzinárodnými partnermi.**

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- **realizovali opatrenia uvedené v cykle politík EÚ,**
- **sa naďalej snažili budovať vnútroštátne kapacity v oblasti zvyšovania informovanosti o počítačovej kriminalite a v oblasti odbornej prípravy a aby zriadili centrá excelentnosti,**
- **bezodkladne ratifikovali Dohovor Rady Európy o počítačovej kriminalite¹⁰,**
- **zriadili národné/vládne tímy reakcie na núdzové počítačové situácie (CERT) a vytvorili v Európe dobre fungujúcu sieť**

⁹ Pozri správu Europolu Hodnotenie hrozieb organizovanej trestnej činnosti súvisiacej s využívaním internetu (iOCTA) 2011.

¹⁰ Dohovor ešte neratifikovali Belgicko, Česká republika, Grécko, Írsko, Luxembursko, Malta, Poľsko, Rakúsko a Švédsko.

- a aby zlepšili systémy podávania správ o počítačovej kriminalite.

4. Riadenie hraníc

V priebehu roka 2011 museli členské štáty a agentúra Frontex čeliť narastajúcemu tlaku na vonkajšie hranice EÚ. Od zavedenia operácie Hera v roku 2006 sa Frontexu darí zatvárať nelegálne prístahovateľské cesty zo západnej Afriky na Kanárske ostrovy. Pozdĺž východnej hranice EÚ stále dochádza vo veľkej miere k prípadom prevádzachstva. Komisia však v tomto roku predstavila škálu opatrení, ktoré treba prijať na riešenie tohto problému¹¹. Morská hranica v Stredozemí a pozemná hranica s Tureckom sú v súčasnosti (a pravdepodobne aj zostanú) kľúčovými bodmi nelegálneho prekračovania hraníc EÚ.

Po nedávnych udalostiach v severnej Afrike vstúpilo do EÚ cez hranicu v Stredozemnom mori viac než 50 000 migrantov, a to často prostredníctvom zločineckých sietí. Nasadenie spoločnej operácie Frontexu „Hermes“ vo februári 2011 bolo pre hliadkovanie na tejto ceste veľmi užitočným krokom. Rovnako aj nasadenie rýchlych pohraničných zásahových tímov Frontexu (RABIT), ktoré prvýkrát poskytovali podporu pri riadení grécko-tureckej pozemnej hranice, prispelo počas ich nasadenia k zníženiu počtu nelegálnych prekročení hraníc o 75 %.

V januári 2011 Komisia predstavila rámec Európskeho systému hraničného dozoru (EUROSUR). FRONTEX v spolupráci so šiestimi členskými štátmi spustil pilotný projekt na vonkajšej pozemnej a morskej hranici. Premietlo sa to do legislatívneho návrhu Komisie o systéme EUROSUR, ktorý má byť predložený v decembri 2011 a ktorý by mal vstúpiť do platnosti v roku 2013.

Pri riadení vonkajších hraníc sa musí zvýšiť bezpečnosť a tiež uľahčiť cestovanie. Vzhľadom na tieto ciele predstavila Komisia v roku 2011 na žiadosť Európskej rady návrhy zlepšeného schengenského hodnotiaceho a monitorovacieho systému a analýzu možného zriadenia systému vstup/výstup a programu registrovaných cestujúcich.

Postup v roku 2012

Komisia:

- predloží návrhy na základe výsledkov diskusií o oznámení týkajúceho sa inteligentných hraníc (systém vstup/výstup a program registrovaných cestujúcich) a
- predloží návrhy na zlepšenie vzájomnej koordinácie pri hraničných kontrolách vykonávaných rôznymi vnútroštátnymi orgánmi (políciou, pohraničnou strážou a colnými orgánmi).

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- realizovali opatrenia uvedené v cykle politik EÚ,
- pokračovali v úsilí o zriadenie systému EUROSUR a
- aby sa aktívne podieľali na dialógoch o migrácii, mobilite a bezpečnosti s novými vládami v severnej Afrike a na Strednom východe.

¹¹ http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/Working-paper.pdf.

5. Krízové riadenie a zvládanie katastrof

V posledných rokoch zažili európski občania viacero katastrof, či už prírodných alebo spôsobených ľudskou činnosťou. Hrozba zákerných činov, ako sú teroristické a počítačové útoky a úmyselné alebo náhodné uvoľnenie choroboplodných zárodkov a patogénov, stále pretrváva. Zemetrasenie v Aquile (Taliansko), kríza spôsobená oblakom popola po výbuchu sopky na Islande a júlový teroristický útok v Nórsku umocňujú potrebu EÚ zvýšiť svoju kapacitu krízového riadenia a zvládania katastrof. Udalosti vo Fukušime okrem toho upozornili nielen na možnosť kauzálneho reťazenia udalostí (od zemetrasenia k cunami a odtiaľ k jadrovej kríze), ale aj na celosvetový vplyv takýchto udalostí napríklad na medzinárodnú dopravu, clá a bezpečnosť potravín, čo si vyžaduje zložité riešenia riadenia rizík.

Zložitosť a rozsah týchto otázok si vyžadujú komplexný prístup k hodnoteniu rizík, príprave prognóz, prevencii, pripravenosti a zmierňovaniu následkov. To si vyžaduje spojenie rôznych politík, nástrojov a služieb, ktoré má EÚ a jednotlivé členské štáty k dispozícii.

Prostredníctvom organizácií ako Europol, Frontex, Spoločné situačné centrum EÚ (SitCen) a Monitorovacie a informačné centrum Európskej komisie dokáže EÚ získať určitú kapacitu a odbornosť pri zbere a analyzovaní informácií, posudzovaní hrozieb a pri núdzových reakciách v rôznych oblastiach vnútornej bezpečnosti. Jednou z hlavných výziev pre nasledujúce roky však zostáva postupné formulovanie jednotnej politiky riadenia rizík prepájajúcej posudzovanie hrozieb a rizík s formulovaním a realizáciou politík. Prvé kroky týmto smerom sa vykonali v roku 2011.

Postup v roku 2012

Komisia:

- **prispieje k ďalšiemu rozvoju politiky EÚ na posudzovanie hrozieb a rizík a pripraví prehľad najväčších prírodných katastrof a katastrof spôsobených ľudskou činnosťou, ktorým môže EÚ v budúcnosti čeliť,**
- **dalej rozvinie svoju strategickú kapacitu posudzovania, a to najmä spájaním existujúcej expertízy rôznych aktérov (Europol, Frontex a SitCen) v oblastiach vnútornej bezpečnosti a**
- **predstaví spoločný návrh vykonávania doložky o solidarite vypracovaný v spolupráci s vysokým predstaviteľom pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.**

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- **vykonávali pravidelné posudzovania hrozieb a rizík a**
- **podporovali snahu o zvýšenie európskych kapacít v oblasti reakcie na katastrofy.**

III. Záver

Táto správa o vnútornej bezpečnosti EÚ poukazuje na niektoré otázky, ktoré musí ďalej zvažiť Európsky parlament, členské štáty, Komisia a spoločnosť ako taká.

Hrozby, na ktoré sa poukázalo v oznámení ISS z novembra 2010, nestratili nič zo svojej dôležitosti ani v roku 2011. Preto by sa na ne mali naďalej zameriavať opatrenia EÚ v oblasti vnútornej bezpečnosti.

Významný pokrok sa dosiahol v **boji proti organizovanému zločinu**, a to najmä pomocou návrhu právnych predpisov EÚ o zhromažďovaní osobných záznamov o cestujúcich v leteckej doprave, ktorí vstupujú na územie EÚ alebo ho opúšťajú, a prijatím balíka o boji proti korupcii. Ďalší pokrok je potrebné dosiahnuť v spolupráci v oblasti súdnictva a presadzovania práva a v súvislosti s vypracovaním administratívneho prístupu v boji proti závažnej trestnej činnosti.

Pokiaľ ide o **terorizmus a radikalizáciu**, medzi úspechy patrí najmä zriadenie európskej siete zameranej na zvyšovanie povedomia o radikalizácii. Dôležitým krokom vpred je aj prijatie oznámenia o európskom systéme na sledovanie financovania terorizmu. Je však potrebné vyvinúť zvýšené úsilie v súvislosti s rámcom pre administratívne opatrenia týkajúce sa zmrazovania majetku teroristov a zvyšovania bezpečnosti pozemnej dopravy.

Dobre sa rozvíjajú opatrenia týkajúce sa boja proti **počítačovej kriminalite**. Dosiahol sa pokrok pri zriaďovaní Európskeho centra boja proti počítačovej kriminalite a pri vytváraní tímov reakcie na núdzové počítačové situácie. Niektoré členské štáty musia bezodkladne konať, aby ratifikovali Budapeštiansky dohovor.

V oblasti **riadenia hraníc** pokračuje zriaďovanie systému EUROSUR, je však potrebné ďalej diskutovať o návrhu týkajúcom sa inteligentných hraníc a takisto treba stále pracovať na zlepšení spolupráce medzi agentúrami na vnútroštátnej úrovni.

Pokrok sa dosiahol aj pri opatreniach súvisiacich s **krízovým riadením a zvládaním katastrof**. V roku 2011 sa napríklad vykonali práce v oblasti posudzovania rizík. Ak však máme dosiahnuť cieľ, je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie v oblasti krízového riadenia. Dôležitá je plná angažovanosť a spolupráca medzi členskými štátmi, Komisiou a ESVČ.

Významne pokročila práca na preklopení medzery medzi vnútornou a vonkajšou bezpečnosťou. Bolo rozvinutých niekoľko iniciatív na posilnenie spolupráce a koordinácie: patria k nim praktická spolupráca v oblasti boja proti terorizmu, medzinárodnej kriminalite a nelegálnej migrácii v krajinách západného Balkánu, Afrického rohu a sahelskej oblasti. Okrem toho ESVČ a Komisia vypracovali spoločný dokument na zlepšenie väzieb medzi subjektmi Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) a aktérmi v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (SVV) vrátane možností spolupráce medzi policajnými misiami SBOP a Europolom.

Úspech každej stratégie samozrejme závisí od jej schopnosti priniesť konkrétne výsledky. V prípade oznámenia ISS predstavoval rok 2011 sľubný začiatok. Zostávajú však ešte tri roky a v oblasti zaistenia bezpečnosti európskych občanov treba ešte mnohé urobiť. Do ďalšej výročnej správy je potrebné vykonať pokrok vo všetkých prioritách, najmä však v boji proti závažnej a organizovanej trestnej činnosti, ale aj v boji proti narastajúcim počítačovým hrozbám.

Príloha

Realizácia piatich cieľov ISS v roku 2011

Táto príloha obsahuje aktualizované informácie o realizácii piatich priorít stratégie vnútornej bezpečnosti (ISS), ako aj informácie o kľúčových výsledkoch za rok 2011 a tabuľku uvádzajúcu stav opatrení v rámci každého cieľa.

Od prijatia stratégie ISS v roku 2010 prijala Rada aj cyklus politík EÚ Harmony o organizovanej trestnej činnosti pre roky 2011 až 2013. Ten pozostáva z ôsmich priorít zameriavajúcich sa na riešenie závažnej a organizovanej trestnej činnosti, počítačovej kriminality a posilňovanie riadenia hraníc¹². Táto metodológia predstavuje dôležitý krok transformovania politických priorít a stratégie ISS na operácie, ktoré prinesú spoločné konkrétne výsledky v oblasti vnútornej bezpečnosti.

Cieľ 1 – Rozložiť medzinárodné zločinecké siete

Osobné záznamy o cestujúcich (PNR)

Komisia navrhla vo februári 2011 právne predpisy EÚ o zhromažďovaní osobných záznamov o cestujúcich (PNR) v leteckej doprave, ktorí vstupujú na územie EÚ alebo ho opúšťajú. Zámerom návrhu je umožniť príslušným orgánom v členských štátoch analyzovať údaje s cieľom predchádzať teroristickým útokom a závažnej trestnej činnosti a odhaľovať a trestne stíhať ich páchatel'ov. O tomto návrhu sa v súčasnosti diskutuje v Európskom parlamente a Rade. Návrh je súčasťou širšej politiky v oblasti PNR, ktorá zahŕňa uzatvorenie dohôd o PNR s tretími krajinami. Takéto dohody umožnia orgánom presadzovania práva v týchto krajinách používať údaje PNR pochádzajúce z EÚ na tie isté účely. V súčasnosti sa opätovne prerokúvajú dohody uzatvorené s Kanadou a USA, kým s Austráliou bola v septembri 2011 podpísaná nová dohoda.

---

¹² Cyklus politík EÚ Harmony obsahuje týchto osem priorít:

1. Oslabiť kapacity skupín organizovaného zločinu aktívnych v krajinách západnej Afriky alebo sídliacich v týchto krajinách v oblasti obchodovania s kokaínom a heroínom v EÚ a ich dovozu do nej.
2. Oslabiť úlohu krajín západného Balkánu ako kľúčových tranzitných a skladovacích krajín pre nelegálny tovar určený pre EÚ a ako logistického centra skupín organizovaného zločinu vrátane albánsky hovoriacich skupín organizovaného zločinu.
3. Oslabiť kapacity skupín organizovaného zločinu sprostredkovať nelegálnu imigráciu do EÚ, a to najmä cez južnú, juhovýchodnú a východnú Európu a cez grécko-tureckú hranicu a krízové oblasti Stredozemia v blízkosti severnej Afriky.
4. Znížiť výrobu a distribúciu syntetických drog vrátane nových psychoaktívnych látok v EÚ.
5. Rozložiť obchodovanie s nelegálnym tovarom vrátane kokaínu, heroínu, marihuany, falšovaného tovaru a cigariet dovážaného do EÚ predovšetkým v kontajneroch.
6. Boj proti všetkým formám obchodovania s ľuďmi a prevádzania zameraním sa na skupiny organizovaného zločinu vykonávajúce takéto trestné činnosti najmä v južných, juhozápadných a juhovýchodných kriminálnych uzloch EÚ.
7. Znížiť všeobecnú schopnosť mobilných (migrujúcich) skupín organizovaného zločinu zapájať sa do trestných činností.
8. Spustiť boj proti počítačovej kriminalite a trestnému zneužívaniu internetu skupinami organizovaného zločinu.

Komisia v ročnom pracovnom programe na rok 2012¹³ programu Predchádzanie trestnej činnosti a boj proti nej (ISEC) vyčlenila 25 miliónov EUR pre príležitosti na financovanie zriaďovania jednotiek PNR v členských štátoch.

Spoločné vyšetrovateľské tímy

Komisia zabezpečila pre projekt spoločných vyšetrovateľských tímov (JIT) Eurojustu s názvom „Podpora častejšieho využívania spoločných vyšetrovateľských tímov“ druhé kolo financovania vo výške 2,1 milióna EUR s cieľom podporiť zriaďovanie tímov JIT – najmä zriaďovaných ad hoc – a tak zabezpečiť ich pozitívny vplyv na boj proti cezhraničnej trestnej činnosti. Projekt podporuje vytváranie nových JIT a aj JIT, ktoré už existujú, prostredníctvom zlepšenia ich prístupu k finančnej pomoci v nasledujúcich rokoch. Vo svojom prvom roku podporil súčasný projekt Eurojustu 33 spoločných vyšetrovateľských tímov vyšetrujúcich trestné činy, ako je napríklad obchodovanie s drogami, obchodovanie s ľuďmi, nelegálne prisťahovalectvo, trestná činnosť súvisiaca s vozidlami, počítačová kriminalita a finančná kriminalita. K zriaďovaniu a práci JIT prispel Europol aj rýchlou a bezpečnou komunikáciou a sieťou na výmenu informácií, ako aj logistickou a forenznou podporou a poskytovaním analýz.

Príklad 1:

Eurojust napríklad podporil úspešný spoločný vyšetrovací tím zriadený Nemeckom a Rumunskom, ktorý vyšetruje činnosti skupiny organizovaného zločinu zapojenej do obchodovania s ľuďmi. Výsledkom tohto vyšetrovania bolo obvinenie 50 páchatel'ov z obchodovania s ľuďmi a súvisiacich trestných činov, pričom odsúdených bolo už šesť páchatel'ov, vypočutých bolo 148 svedkov a zhabaných bolo 860 000 EUR (v hotovosti aj v majetku). V rámci financovania projektu JIT vypomohol Eurojust s nákladmi na cestovanie a ubytovanie členov JIT, čím sa umožnila priama komunikácia a realizácia vyššie uvedených spoločných vyšetrovaní. Finančná podpora sa poskytla aj na preklad vyšetrovacích materiálov.

Príklad 2:

Viacstranné JIT koordinované v Eurojuste boli kľúčové pre úspešné vyšetrovanie a stíhanie prípadov rozsiahleho obchodovania s kokainom z Južnej Ameriky v Európe. Dohoda o JIT bola spočiatku podpísaná na obdobie šiestich mesiacov, ale niekoľkokrát sa jej platnosť predĺžila, čím sa umožnila viac ako dvojročná nepretržitá práca. Vyšetrovacie a súdne orgány sa v JIT pravidelne stretávali a bez zdržania zvyčajne vyplývajúceho z bežných žiadostí o vzájomnú právnu pomoc rozhodovali o spoločných stratégiách, vymieňaných informáciách a dôkazoch. Prokurátori a zástupcovia orgánov presadzovania práva z jednej krajiny boli prítomní na vypočúvaniach podozrivých v inej krajine. Udelením právomocí vedúcim tímov JIT na vedenie celého JIT v prípade pôsobenia v ich krajinách sa zrýchlilo presadzovanie práva a uľahčili sa opatrenia justičnej spolupráce v rôznych krajinách. Eurojust koordinoval prácu JIT

¹³ K(2011) 6306 v konečnom znení prijatý 19. septembra 2011.

na stretnutiach v Haagu a Europol sa do nej aktívne zapájal a poskytoval analýzy. Financovanie JIT zo zdrojov Eurojustu sa využilo na pokrytie nákladov, napríklad na tlmočenie, preklady dokumentov, cestovné a ubytovacie náklady. Eurojust tiež zabezpečil nástroje na zabezpečenie bezpečnej komunikácie medzi členmi JIT. JIT prispel k zatknutiu približne 30 hlavných podozrivých na celom svete, k zhabaniu viac než 1 000 kg kokainu a aktív v hodnote niekoľkých miliónov eur.

Od februára 2011 funguje v rámci Eurojustu sekretariát siete spoločných vyšetrovateľských tímov¹⁴. Jeho cieľom je zvyšovanie informovanosti, riešenie problémov a výmena osvedčených postupov medzi odborníkmi. Presnejší prehľad o všetkých existujúcich JIT v EÚ pomôžu zabezpečiť ustanovenia v revidovanom rozhodnutí Eurojustu, na základe ktorých sa financovanie JIT zo zdrojov Spoločenstva podmieňuje účasťou Eurojustu (článok 9 písm. f). Tiež sa nimi zabezpečí, že členské štáty oznámia Eurojustu zriadenie JIT (článok 13 ods. 5).

Boj proti korupcii

Na korupciu sa dlho pozeralo v prvom rade ako na vnútroštátny problém. Časom sa však ukázalo, že má aj cezhraničné účinky a nedá sa proti nej úspešne bojovať izolovane. Cezhraničná organizovaná trestná činnosť sa často uchýľuje k úplatkárstvu s cieľom uľahčiť infiltráciu do právneho systému. Vykonávanie politik v oblasti boja proti korupcii však zostáva v rámci EÚ nerovnomerné napriek tomu, že zákony a inštitúcie potrebné na riešenie korupcie sú vo veľkej miere zavedené. V Štokholmskom programe sa Komisia vyzýva, aby vytvorila ukazovatele na sledovanie úsilia členských štátov v boji proti korupcii.

Komisia prijala v júni 2011 protikorupčný balík, ktorým sa ustanovuje mechanizmus EÚ na podávanie správ (správa EÚ o boji proti korupcii) pre pravidelné hodnotenie úsilia členských štátov v boji proti korupcii. V správe EÚ o boji proti korupcii sa budú hodnotiť úspechy, zlyhania a zraniteľnosť členských štátov s cieľom vytvárať ďalšiu politickú vôľu na uplatňovanie prístupov nulovej tolerancie voči korupcii, stimulovať vzájomné učenie v skupinách a uľahčovať výmenu osvedčených postupov. Komisia bude správu uverejňovať každé dva roky, prvýkrát v roku 2013. Správa sa bude zameriavať na prierezové problémy, identifikovať trendy EÚ a poskytovať analýzy a odporúčania pre jednotlivé krajiny.

Protikorupčný balík obsahuje správu o účasti Európskej únie v Skupine štátov proti korupcii (GRECO) Rady Európy. V správe sa analyzujú rôzne spôsoby posilnenia spolupráce medzi EÚ a skupinou GRECO a konštatuje sa, že účasť v skupine GRECO je primeranou cestou smerom k dosiahnutiu cieľov Štokholmského programu. Na základe týchto zistení Komisia požiada Radu o povolenie začať rokovania o účasti v skupine GRECO. Tým by vznikli synergie medzi systémom hodnotenia skupiny GRECO a správou EÚ o boji proti korupcii a zabezpečil by sa koherentný prístup v boji proti korupcii na európskej úrovni.

Organizácia Transparency International uskutočnila s finančnou podporou programu Predchádzanie trestnej činnosti a boj proti nej (ISEC)

¹⁴ Rozhodnutie Rady 2002/187/SVV z 28. februára 2002, ktorým sa zriaďuje Eurojust s cieľom posilniť boj proti závažným trestným činom, zmenené a doplnené rozhodnutím Rady 2003/659/SVV a rozhodnutím Rady 2009/426/SVV zo 16. decembra 2008 o posilnení Eurojustu.

komparatívny prieskum v rámci celej Európskej únie zameraný na posúdenie dôležitosti zákonov o premlčacej lehote v boji proti korupcii (projekt bol ukončený v marci 2011). V prieskume sa zisťuje situácia v 27 krajinách EÚ (hĺbkové analýzy v 11 členských štátoch a všeobecný prehľad súčasného stavu v ďalších 16) a zameriava sa na zistenie slabých stránok a osvedčených postupov v súvislosti so zákonmi o premlčacej lehote. Organizácia Transparency International na základe výsledkov prieskumu vyzve v prípade potreby na prijatie zistených osvedčených postupov¹⁵.

Konfiškácia a vymáhanie majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti

Komisia navrhne právne predpisy¹⁶ zamerané na vymáhanie majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti, ktorých cieľom bude posilniť právny rámec EÚ¹⁷ v oblasti konfiškácie a vymáhania majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti v Európskej únii, a na posilnenie vzájomného uznávania zmrazenia a konfiškácie v oblasti závažnej trestnej činnosti.

EÚ pomáha členským štátom prostredníctvom programu ISEC pri zriaďovaní a posilňovaní úradov pre vymáhanie neprávom nadobudnutého majetku. V roku 2010 bolo napríklad výsledkom programu ISEC zriadenie maďarského úradu pre vymáhanie neprávom nadobudnutého majetku vrátane vývoja nových pracovných metód na základe osvedčených postupov v iných členských štátoch¹⁸. Tento a ďalšie prebiehajúce projekty zamerané na podporovanie výmeny osvedčených postupov medzi úradmi pre vymáhanie neprávom nadobudnutého majetku (napríklad CEART, FENIX) sa pravidelne predstavujú odborníkom na zasadnutiach platformy EÚ úradov pre vyhľadávanie majetku (platforma ÚVM).

---

¹⁵ Projekt „Countdown to Impunity: Corruption-related Statutes of Limitation in the European Union (EU)“ – JLS/2008/ISEC/100.

¹⁶ Prijatie sa predpokladá v roku 2012.

¹⁷ Rámcové rozhodnutia 2001/500/SVV o praní špinavých peňazí a konfiškácii, 2005/212/SVV o rozšírených právomociach na konfiškáciu majetku, 2003/577/SVV o vykonaní príkazu na zaistenie majetku a 2006/783/SVV o vzájomnom uznávaní príkazov na zmrazenie a konfiškáciu majetku. .

¹⁸ Vývoj vyšetrovacích metód a technik v oblasti vymáhania neprávom nadobudnutého majetku – JLS/2008/ISEC/FPA/C1/018.

Prehľadová tabuľka správ o pokroku všetkých cieľov a opatrení ISS

CIEĽ 1: Rozložiť medzinárodné zločinecké siete			
	Opatrenie 1: Odhaliť a rozložiť zločinecké siete	Opatrenie 2: Chrániť hospodárstvo pred prenikaním zločineckých sietí	Opatrenie 3: Habar' majetok pochádzajúci z trestnej činnosti
2011	Návrh na používanie osobných záznamov o cestujúcich	Návrh na monitorovanie a podporu úsilia členských štátov v boji proti korupcii Zriadiť sieť národných kontaktných bodov pre vládne a regulačné orgány v oblasti administratívneho prístupu	Návrh (návrhy) smernice Komisie o konfiškácii a vymáhaní majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti a (nariadenia) o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania príkazov na zmrazenie a konfiškáciu majetku
2012	Usmernenia o využívaní registrov bankových účtov na sledovanie pohybu finančných prostriedkov pochádzajúcich z trestnej činnosti Stratégia EÚ o finančnom vyšetrovaní: integrovaný prístup na predchádzanie, zisťovanie a likvidovanie prenikania moderných hrozieb trestnej činnosti do zákonného hospodárstva		
2013	Možná revízia právnych predpisov EÚ v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí s cieľom umožniť odhalenie vlastníkov spoločností a trustov		Spoločné ukazovatele na hodnotenie činnosti úradov pre vymáhanie neprávom nadobudnutého majetku, ako aj usmernenia na zabránenie zločincovi opätovne získať zhabaný majetok
2014	Vysvetlivky farieb: Zelená: Opatrenie (s predpokladom) na dokončenie v roku 2011 Žltá: Prebiehajúce opatrenie Červená: Opatrenie sa ešte nezačalo		Zriadenie účinných úradov pre vymáhanie neprávom nadobudnutého majetku a potrebné opatrenia v oblasti správy majetku

Intenzívnejšie využívanie spoločných vyšetrovateľských tímov zriadených ad hoc

Opatrenia na presadzovanie práv duševného vlastníctva a na boj proti predaju falšovaného tovaru na internete

Cieľ 2 – Zabraňovať terorizmu, radikalizácii a náboru nových členov

Sieť EÚ zameraná na zvyšovanie povedomia o radikalizácii

Komisia v spolupráci s Výborom regiónov vytvorila sieť EÚ zameranú na zvyšovanie povedomia o radikalizácii (RAN). Dňa 9. septembra 2011 uviedla komisárka Cecilia Malmström sieť RAN slávnostne do činnosti. RAN je sieť odborníkov zapojených do boja proti násilnému extrémizmu, ktorá zastrešuje celú EÚ. Do tejto siete sú zapojení tvorcovia politiky, orgány presadzovania práva a bezpečnostné orgány, miestne orgány, akademická obec, odborníci z praxe a organizácií občianskej spoločnosti vrátane združení obetí. Hlavným cieľom tejto siete je zhromažďovať skúsenosti, poznatky a osvedčené postupy s cieľom najmä:

- umožniť komunikáciu a vytváranie sietí členov RAN s cieľom zvýšiť informovanosť o radikalizácii a zlepšiť komunikačné techniky v záujme boja proti šíreniu teroristických ideológií,
- identifikovať, testovať, hodnotiť a porovnávať prístupy a skúsenosti získané v boji proti násilnému extrémizmu a
- informovať tvorcov politiky na úrovni EÚ aj na úrovni členských štátov a pôsobiť ako komunikačný kanál medzi Komisiou a poprednými odborníkmi.

Komisia prostredníctvom programu ISEC podporila prácu občianskej spoločnosti a verejných organizácií, ktoré odhaľujú a vysvetľujú teroristickú propagandu a bojujú proti nej vrátane jej prejavov na internete.

Komisia financovala viaceré projektov s cieľom posilniť operačnú spoluprácu pri boji proti teroristickým činnostiam na internete, ako napríklad nemecký viacstranný projekt s názvom Preskúmanie webových stránok islamských extrémistov v Európe, ktorý sa zameriava na teroristický obsah určený mladým Európanom.

Okrem toho sa finančné prostriedky programu ISEC využili na financovanie súkromno-verejného dialógu o vypracovaní európskeho kódexu správania pre spoluprácu medzi orgánmi presadzovania práva a súkromným sektorom vrátane poskytovateľov internetových služieb, ako aj prevádzkovateľov sietí a telefónnych liniek (tzv. hotline) určených na podávanie sťažností.

Komisia využila finančné prostriedky programu ISEC aj na podporu tvorcov politík a na zvýšenie spôsobilostí orgánov presadzovania práva EÚ prostredníctvom viacerých štúdií vrátane štúdie o metodológiách a technologických nástrojoch na účinné zisťovanie násilného obsahu na internete a na vypátranie jeho autorov, ktorej predloženie sa očakáva koncom roka 2011 a ktorá bude pomáhať pri vyšetrovaní a trestnom stíhaní osôb zodpovedných za nelegálny materiál.

Získavanie a analýza údajov zo správ o finančných transakciách (EÚ TFTS)

EÚ podpísala dohodu s USA o Programe na sledovanie financovania terorizmu (US TFTP), ktorou sa zabezpečuje právny rámec pre zasielanie údajov zo správ o finančných transakciách z EÚ do USA na účely boja proti terorizmu. Jej efektívnosť v boji proti terorizmu sa ukázala počas preskúmania v marci 2011. V júli 2011 bolo prijaté aj oznámenie o európskom systéme na sledovanie financovania terorizmu (TFTS), v ktorom sa načrtli hlavné dostupné možnosti na vytvorenie takéhoto systému a poukázalo sa na hlavné problémy, ktoré je potrebné vyriešiť ešte predtým, než sa bude môcť systém oficiálne navrhnúť. Zámerom oznámenia je stimulovať diskusiu s Radou a Európskym parlamentom. Komisia predloží legislatívny návrh až potom, keď bude známy výsledok týchto diskusií.

Bezpečnosť dopravy

V odvetví námornej a leteckej dopravy sa vzhľadom na ich cezhraničný charakter už preukázala pridaná hodnota, ktorú prinášajú náležité mechanizmy komunikácie a koordinácie, ako aj spoločné pravidlá v oblasti bezpečnosti na európskej úrovni. Oznámenie o bezpečnosti dopravy, ktoré pripravuje Komisia, sa vo veľkej miere zameria na rozvoj ekvivalentného európskeho prístupu k bezpečnosti pozemnej dopravy. Okrem toho sa zameria aj na skutočnosť, že do sektoru dopravy treba zaviesť náležité systémy, ako sú preventívne opatrenia, pohotovostné plánovanie pre prípad nepredvídaných udalostí, plány obnovy, odborná príprava atď. Dôraz sa v oznámení bude klásť skôr na stanovenie výsledkov, ktoré treba v oblasti bezpečnosti dosiahnuť, ako na normatívne požiadavky pre dopravu.

V roku 2012 sa zriadi poradná skupina pre bezpečnosť pozemnej dopravy, ktorej úlohou bude uľahčovať rozvoj politiky v tejto oblasti. Jednou z priorit ich činnosti bude aj potreba stanoviť celoeurópske bezpečnostné normy pre vysokorýchlostnú železničnú sieť.

Prehľadová tabuľka správ o pokroku všetkých cieľov a opatrení ISS

CIEĽ 2: Zabraňovať terorizmu, radikalizácii a náboru nových členov

	<i>Opatrenie 1: Posilniť právomoci komúní pri zabraňovaní radikalizácii a náboru nových členov</i>	<i>Opatrenie 2: Zamedziť teroristom prístup k finančným zdrojom a materiálnemu vybaveniu a sledovať ich transakcie</i>	<i>Opatrenie 3: Zaistiť bezpečnosť dopravy</i>
2011	<p>Vytvoriť európsku sieť zameranú na zvyšovanie povedomia o radikalizácii. Podporiť občiansku spoločnosť pri odhaľovaní a prekladaní násilnej extrémistickej propagandy a boji proti nej.</p>	<p>Vypracovať rámec na zmrazovanie majetku teroristov</p> <p>Vypracovať stratégiu EÚ v oblasti získavania a analýzy údajov zo správ o finančných transakciách</p>	<p>Predložiť oznámenie o politike bezpečnosti dopravy</p>
2012	<p>Ministerská konferencia o predchádzaní radikalizácii a náboru nových členov</p>		
2013	<p>Príručka o predchádzaní radikalizácii, marení náborových činností, odklonení sa od terorizmu a rehabilitácii</p>		
2014	<p>Vysvetlivky farieb: Zelená: Opatrenie (s predpokladom) na dokončenie v roku 2011 Žltá: Prebiehajúce opatrenie Červená: Opatrenie sa ešte nezačalo</p>	<p>Realizovať akčné plány na zamedzenie prístupu k výbušnám a chemickému, biologickému, rádiologickému a jadrovému materiálu</p>	

Ciel' 3 – Zvýšiť úroveň bezpečnosti občanov a podnikateľskej verejnosti v kybernetickom priestore

Európske centrum boja proti počítačovej kriminalite

Komisia nariadila štúdiu uskutočniteľnosti týkajúcu sa otázky kde a ako zriadiť Európske centrum boja proti počítačovej kriminalite (ECC), ktoré sa plánuje ako budúce centrum pre boj proti počítačovej kriminalite na európskej úrovni. Prvé výsledky tejto štúdie, ktorá sa začala v máji 2011, budú k dispozícii koncom tohto roku. Konečné výsledky spolu s odporúčaniami budú k dispozícii začiatkom roka 2012. Europol sa v júni 2011 rozhodol preskúpiť svoje kompetencie v oblasti boja proti počítačovej kriminalite a presunul prostriedky na tento rýchlo sa rozširujúci kriminálny jav dovtedy, kým nebudú známe odporúčania vyplývajúce z výsledkov tejto štúdie.

Programom ISEC sa financujú rôzne projekty vzdelávania orgánov na presadzovanie práva v oblasti vyšetovania počítačovej kriminality. Napríklad v rámci programu ISEC, ktorý bol ukončený začiatkom roka 2011, sa vypracovali a poskytovali vzdelávacie kurzy týkajúce sa internetu a forenzného vyšetovania. Vzdelávanie bolo určené pre pracovníkov rôznych orgánov na presadzovania práva a pre európske a medzinárodné orgány. Osobitná pozornosť sa venovala rozvoju užšej spolupráce so súkromným sektorom. Na tomto projekte sa zúčastnili partneri zo všetkých členských štátov EÚ a Europol¹⁹.

Na vnútroštátnej úrovni Komisia finančne podporila rozvoj zvyšovania informovanosti o počítačovej kriminalite a v oblasti odbornej prípravy, ako aj centrá excelentnosti. Tieto centrá sa začali zriaďovať v roku 2011: 2CENTRE (Francúzsko a Írsko), B-CENTRE (Belgicko) a 2CENTRE EST (Estónsko).

Tímy reakcie na núdzové počítačové situácie (CERT)

¹⁹ Názov a odkaz: Vyšetovanie počítačovej kriminality – Vypracovanie a rozširovanie akreditovaného medzinárodného vzdelávacieho programu pre budúcnosť – JLS/2008/ISEC/FP/C4-077.

Komisia v marci 2011 prijala oznámenie o ochrane kritických informačných infraštruktúr (CIIP)²⁰, v ktorom hodnotila vykonávanie akčného plánu CIIP na rok 2009²¹ a opísala ďalšie kroky týkajúce sa opatrení na európskej a medzinárodnej úrovni. Rada Telecom prijala v máji 2011 súvisiace závery. Určila viacero oblastí, v ktorých je potrebné väčšie úsilie na posilnenie národných spôsobilostí v oblasti počítačovej bezpečnosti, najmä pokiaľ ide o: zriadenie vnútroštátnych/vládnych tímov reakcie na núdzové počítačové situácie (CERT) a vytvorenie dobre fungujúcej siete vnútroštátnych/vládnych tímov CERT v Európe do roku 2012, vypracovanie vnútroštátnych pohotovostných plánov riešenia kybernetických incidentov a európskeho pohotovostného plánu riešenia kybernetických incidentov a organizovanie pravidelných vnútroštátnych a celoeurópskych cvičných simulácií kybernetických incidentov. Inštitúcie EÚ vytvorili 1. júna 2011 tím CERT s predbežnou zostavou, a pokročili tak k zriadeniu vlastného tímu CERT. Tím sa bude hodnotiť počas obdobia 12 mesiacov a na základe tohto hodnotenia sa rozhodne o podmienkach zriadenia tímu CERT pre inštitúcie EÚ.

Pracovná skupina EÚ a USA pre počítačovú bezpečnosť a počítačovú kriminalitu

Komisia okrem uvedených špecifických krokov pokračovala v úzkej spolupráci v rámci strategického partnerstva v pracovnej skupine EÚ a USA pre počítačovú bezpečnosť a počítačovú kriminalitu a pracovala na ochrane rozhodujúcich internetových zdrojov pred zneužitím a na zabraňovaní sexuálneho zneužívania detí na internete a na jeho trestnom stíhaní .

Správanie na internete

Komisia pracuje spolu s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť na formovaní európskej pozície k nedávnym iniciatívam týkajúcim sa odporúčaného správania sa na internete a umožnenia tretím krajinám vypracovať právne predpisy v oblasti počítačovej kriminality, vytvoriť vyšetrovacie kapacity a zlepšiť odolnosť siete na základe ustanovení Budapeštianskeho dohovoru proti počítačovej kriminalite.

---

²⁰ KOM(2011) 163, oznámenie Komisie o ochrane kritických informačných infraštruktúr „Dosiahnuté ciele a ďalšie kroky: na ceste ku globálnej kybernetickej bezpečnosti“.

²¹ KOM(2009) 149, oznámenie Komisie o ochrane kritických informačných infraštruktúr „Ochrana Európy pred rozsiahlymi kybernetickými útokmi a narušeniami: zvyšovanie pripravenosti, bezpečnosti a odolnosti“.

Prehľadová tabuľka správ o pokroku všetkých cieľov a opatrení ISS

CIEĽ 3: Zvýšiť úroveň bezpečnosti občanov a podnikateľskej verejnosti v kybernetickom priestore			
	<i>Opatrenie 1: Vybudovať kapacity v oblasti presadzovania práva a justície</i>	<i>Opatrenie 2: Spolupracovať s priemyslom v záujme ochrany občanov a posilnenia ich právomocí</i>	<i>Opatrenie 3: Zlepšiť schopnosť čeliť počítačovým útokom</i>
2011	Štúdia uskutočniteľnosti Európskeho centra boja proti počítačovej kriminalite	Usmernenia o spolupráci pri zaobchádzaní s nelegálnym obsahom na internete	
2012			Vytvoriť sieť tímov reakcie na núdzové počítačové situácie v každom členskom štáte a pre inštitúcie EÚ a pravidelné vypracúvanie národných pohotovostných plánov a cvičných simulácií reakcie a obnovy
2013	Zriadenie Európskeho centra boja proti počítačovej kriminalite	Vytvoriť mechanizmy na oznamovanie incidentov v oblasti počítačovej kriminality a poskytnúť občanom usmernenia o kybernetickej bezpečnosti a počítačovej kriminalite	Vývoj Európskeho systému zdieľania informácií a varovania (EISAS)
2014	Vysvetlivky farieb: Zelená: Opatrenie (s predpokladom) na dokončenie v roku 2011 Žltá: Prebiehajúce opatrenie Červená: Opatrenie sa ešte nezačalo		

Cieľ 4 – Zvýšiť bezpečnosť prostredníctvom riadenia hraníc

Zriadenie systému EUROSUR

Počas roku 2011 sa dosiahol významný pokrok pri ďalšom vývoji a realizácii systému EUROSUR. Komisia v januári 2011 predstavila technický a operačný rámec systému EUROSUR a určila opatrenia, ktoré sa majú prijať, aby sa do roku 2013 zaistila akcieschopnosť systému EUROSUR²². V súlade s tým 16 z 18 členských štátov, ktoré sa nachádzajú na južných námorných a východných pozemných hraniciach EÚ, zriadilo v priebehu roka 2011 svoje vnútroštátne koordinačné centrá. Agentúra Frontex zároveň zriaďuje sieť EUROSUR, ktorá umožní vnútroštátnym koordinačným centrom a agentúre Frontex bezpečnú vzájomnú výmenu informácií. Po úspešnom testovaní medzi agentúrou Frontex a poľským vnútroštátnym koordinačným centrom, ktoré sa uskutočnilo počas leta, agentúra Frontex rozšíri v novembri 2011 sieť EUROSUR o ďalších päť členských štátov. Komisia v súčasnosti finalizuje svoju prácu na legislatívnom návrhu pre sieť EUROSUR, ktorý predloží Rade v polovici decembra 2011.

V kontexte systému EUROSUR a v úzkej spolupráci so stálym výborom pre operačnú spoluprácu v oblasti vnútornej bezpečnosti (COSI) začalo niekoľko južných členských štátov pripravovať zriadenie regionálnej siete SEAHORSE Mediterraneo s vybranými susednými africkými krajinami. Zároveň agentúra Frontex, Európska námorná bezpečnostná agentúra (EMSA) a Satelitné stredisko EÚ (EUSC) spoločne vypracovali koncepciu operácií pre spoločné používanie satelitov, systémov hlásenia lodí a ďalších nástrojov dozoru. Vybraté aplikácie tejto plánovanej spolupráce medzi agentúrami sa testovali počas roku 2011 medzi agentúrou Frontex, agentúrou EMSA, EUROPOLOm a koordinačným centrom CeCLAD-M²³ v západnom Stredozemí ako súčasť spoločnej operácie agentúry Frontex Indalo. A nakoniec, dosiahol sa pokrok pri ďalšom rozvíjaní spoločného prostredia na výmenu informácií (CISE) pre námornú oblasť EÚ.

Zriadenie vízového informačného systému (VIS)

V roku 2011 sa dosiahol významný pokrok pri dokončovaní vývoja systému VIS. Posledné dve testovacie etapy centrálného systému VIS sa uskutočnili za účasti členských štátov. V druhej a tretej štvrtine roka 2011 boli úspešne ukončené takzvané prevádzkové skúšky systému (OST – Operational System Tests) a skúšky predbežného prijatia systému (PSAT – Provisional System Acceptance Tests). Po dokončení týchto komplexných skúšok a po prijatí oznámení o pripravenosti všetkých členských štátov, ktoré sa zúčastňujú na systéme VIS, bol systém VIS 11. októbra 2011 spustený v prvom regióne (severná Afrika). Počas nasledujúcich mesiacov a rokov budú nasledovať ďalšie regióny, v ktorých sa bude postupne zriaďovať

²² Pracovný dokument útvarov Komisie, ktorým sa stanovuje technický a operačný rámec systému EUROSUR a opatrenia, ktoré sa majú prijať na jeho zriadenie, SEK(2011) 145 v konečnom znení z 28.1.2011. Pozri tiež KOM(2008) 68 v konečnom znení z 13.2.2008 a SEK(2009) 1265 v konečnom znení z 24.9.2009.

²³ Koordinačné centrum pre boj proti obchodovaniu s drogami v Stredozemí.

tento systém. Prevádzkové riadenie systému VIS bude zverené C-SIS, orgánu zodpovednému za prevádzkové riadenie systému SIS 1.

Spoločné riadenie rizika pri pohybe tovaru cez hranice

Vykonávanie zmeny a doplnenia colného kódexu z hľadiska bezpečnosti a spoločného rámca pre riadenie rizika (CRMF) v celej EÚ sa dokončilo 1. januára 2011. Patrí sem systematické podávanie obchodných deklarácií pred dodaním (a odoslaním) tovaru elektronickou formou, ďalej elektronická analýza rizík vykonávaná colnými orgánmi EÚ, výmena správ prostredníctvom spoločného colného systému riadenia rizika (CRMS) a program schválených hospodárskych subjektov (AEO). Týmto úplným vykonaním sa položili základy pre iniciatívy na zlepšenie kapacít v oblasti zisťovania a analýzy rizika.

Prehľadová tabuľka správ o pokroku všetkých cieľov a opatrení ISS

CIEĽ 4: Zvýšiť bezpečnosť prostredníctvom riadenia hraníc				
	<i>Opatrenie 1: Plne využiť potenciál systému EUROSUR</i>	<i>Opatrenie 2: Posilniť úlohu agentúry Frontex na vonkajších hraniciach</i>	<i>Opatrenie 3: Spoločné riadenie rizík pri pohybe tovaru cez vonkajšie hranice</i>	<i>Opatrenie 4: Zlepšiť spoluprácu medzi agentúrami na vnútroštátnej úrovni</i>
2011	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; background-color: #d9ead3; padding: 5px; width: 45%;">Návrh na zriadenie systému EUROSUR</div> <div style="border: 1px solid black; background-color: #d9ead3; padding: 5px; width: 45%;">Pilotný operačný projekt na južných alebo juhozápadných hraniciach EÚ</div> </div>	<div style="border: 1px solid black; background-color: #fff2cc; padding: 5px; width: 100%;">Spoločné správy o obchodovaní s ľuďmi, prevádzkačstve a pašovaní nezákonné ho tovaru, ktoré budú východiskom pre spoločné operácie</div>	<div style="border: 1px solid black; background-color: #fff2cc; padding: 5px; width: 100%;">Iniciatívy na zlepšenie kapacít v oblasti analýzy a zisťovania rizika</div>	<div style="border: 1px solid black; background-color: #fff2cc; padding: 5px; width: 100%;">Vypracovávať spoločnú analýzu rizika na vnútroštátnej úrovni za účasti polície, pohraničnej stráže a colných orgánov s cieľom určiť problematické miesta na vonkajších hraniciach</div>
2012				<div style="border: 1px solid black; background-color: #fff2cc; padding: 5px; width: 100%;">Predložiť návrhy na zlepšenie vzájomnej koordinácie pri hraničných kontrolách vykonávaných rôznymi orgánmi</div>
2013				
2014	<div style="border: 1px solid black; background-color: #f2f2f2; padding: 5px; width: 100%;"> <p>Vysvetlivky farieb: <u>Zelená:</u> Opatrenie (s predpokladom) na dokončenie v roku 2011 <u>Žltá:</u> Prebiehajúce opatrenie <u>Červená:</u> Opatrenie sa ešte nezačalo</p> </div>			<div style="border: 1px solid black; background-color: #fff2cc; padding: 5px; width: 100%;">Vypracovanie minimálnych štandardov a osvedčených postupov pre spoluprácu medzi agentúrami</div>

Cieľ 5 – Zvýšiť odolnosť Európy voči krízam a katastrofám

Vykonávanie doložky o solidarite

Európska únia sa prostredníctvom vykonávania doložky o solidarite snaží dať konkrétne vyjadrenie zásade solidarity, ktorá je stanovená v Lisabonskej zmluve (článok 222). Práca na vykonávaní doložky o solidarite sa už začala.

Usmernenia pre posudzovanie a mapovanie rizík, ktoré sa budú využívať pre potreby zvládania katastrof, a národné metódy riadenia rizika

Vzhľadom na plánované vypracovanie jednotnej politiky riadenia rizika, ktorá prepojí posudzovanie hrozieb a rizík s rozhodovacím procesom, Komisia v spolupráci s členskými štátmi vypracovala usmernenia EÚ pre posudzovanie a mapovanie rizík, ktoré sa budú využívať pre potreby zvládania katastrof²⁴. Tieto usmernenia sú založené na princípe, ktorým sa zohľadňujú rozličné riziká a hrozby, ktoré zahŕňajú všetky prírodné katastrofy a katastrofy spôsobené ľudskou činnosťou vrátane následkov teroristických činov. Členské štáty by mali do konca roka 2011 vypracovať vlastné metódy riadenia rizika vrátane analýz rizík.

Zdravotné riziká

Európska komisia pracuje na iniciatíve v oblasti zdravotnej bezpečnosti v Európskej únii s cieľom lepšie chrániť zdravie občanov proti vážnym cezhraničným hrozbám. Predchádzanie rizikám, ktoré spôsobujú prenosné ochorenia, a ich kontrola na úrovni EÚ sa už riešili v rámci právnych predpisov prijatých v roku 1998, ktoré poskytujú základ pre epidemiologický dohľad a koordináciu reakcie. Tento systém potvrdil svoju účinnosť počas viac ako jedného desaťročia. Žiadne takéto právne predpisy však neexistujú v oblasti zdravotných rizík spôsobených chemickými a biologickými faktormi s výnimkou prenosných ochorení alebo environmentálnych udalostí. Preto je cieľom tejto iniciatívy posúdiť možnosť a potrebu zabezpečiť, aby sa všetky typy verejných zdravotných rizík riešili podobným spôsobom ako prenosné ochorenia. Ako súčasť procesu posudzovania vplyvu začala Komisia konzultácie so zainteresovanými stranami zamerané na predstaviteľov oblasti verejného zdravia v členských štátoch. Výsledky týchto konzultácií podpora prípravu legislatívnej iniciatívy, ktorá má byť predložená do konca roka 2011²⁵.

Ochrana utajovaných skutočností

Európska únia by mala vypracovať integrovaný prístup, ktorý bude vychádzať zo spoločného zhodnotenia krízových situácií. Kľúčovými aktérmi v tomto procese sú niektoré agentúry EÚ a možnosť vymieňať utajované skutočnosti na príslušnej úrovni je nevyhnutnou podmienkou, ktorá umožní lepšiu výmenu informácií a v prípade potreby prípravu spoločných správ EÚ o posúdení rizika a hrozieb. Predpokladom účinnej koordinácie medzi inštitúciami, orgánmi a agentúrami EÚ je jednotný všeobecný rámec na ochranu utajovaných skutočností. Komisia pracuje na príprave jednotného všeobecného rámca na výmenu utajovaných skutočností s

---

²⁴ Pracovný dokument útvarov Komisie o usmerneniach pre posudzovanie a mapovanie rizík, ktoré sa budú využívať pre potreby zvládania katastrof, SEK(2010) 1626 v konečnom znení z 21.12.2010.

²⁵ Prijatie sa predpokladá 7. decembra 2011.

agentúrami EÚ, s cieľom zabezpečiť, aby sa utajované informácie primerane chránili rovnako ako v iných inštitúciách EÚ a členských štátoch.

Európska kapacita na núdzové reakcie

Komisia predložila návrh na vybudovanie európskej kapacity na núdzové reakcie²⁶ na základe vopred vyčlenených zdrojov členských štátov, ktoré sú určené na operácie EÚ, a vopred odsúhlasených pohotovostných plánov. Európska únia musí prejsť z koordinácie ad hoc k systému, ktorý je vopred naplánovaný, vopred dohodnutý a predvídateľný. Reakcia EÚ na katastrofy by tak bola účinnejšia, efektívnejšia, jednotnejšia a viditeľnejšia. Dosiahne sa to viacerými opatreniami vrátane pravidelného posudzovania rizík, vypracovania referenčných scenárov, mapovania zdrojov a pohotovostného plánovania, zriadenia európskej kapacity na núdzové reakcie vo forme dobrovoľného spoločného súboru prostriedkov zúčastnených štátov vyčlenených na operácie EÚ, ktoré by ďalej prispievali k plánovaniu aj k dostupnosti prostriedkov na európske núdzové reakcie. Začalo sa hodnotenie vplyvu (vrátane konzultácií so zúčastnenými stranami) s cieľom podporiť návrh Komisie na obnovenie právnych predpisov EÚ v oblasti civilnej ochrany do konca roka 2011.

---

²⁶ Oznámenie Komisie „Smerovanie k účinnejšej európskej reakcii na katastrofy: úloha civilnej ochrany a humanitárnej pomoci“ KOM(2010) 600 v konečnom znení z 26.10.2010.

Prehľadová tabuľka správ o pokroku všetkých cieľov a opatrení

CIEĽ 5: Zvýšiť odolnosť Európy voči krízam a katastrofám

	<i>Opatrenie 1: Plne využívať doložku o solidarite</i>	<i>Opatrenie 2: Posudzovať hrozby a riziká na základe prístupu zohľadňujúceho všetky riziká</i>	<i>Opatrenie 3: Prepojiť informačné strediská pre rôzne situácie</i>	<i>Opatrenie 4: Vybudovať pre prípad katastrofy európsku kapacitu na núdzové reakcie</i>
2011	Návrh týkajúci sa vykonávania doložky o solidarite	<p>Usmernenia pre posudzovanie a mapovanie rizík pre potreby zvládania katastrof</p> <p>Návrhy v oblasti ohrozenia verejného zdravia</p>	Návrh jednotného všeobecného rámca na ochranu utajovaných skutočností	Návrhy týkajúce sa budovania európskej kapacity na núdzové reakcie
2012		<p>Vnútroštátne prístupy k riadeniu rizík</p> <p>Medzisektorový prehľad možných budúcich prírodných katastrof a katastrof vyvolaných ľudskou činnosťou</p>	Posilniť vzájomné prepojenie systémov včasného varovania špecifických pre dané odvetvie a mechanizmov spolupráce v prípade krízovej situácie	
2013		Pravidelný prehľad aktuálnych hrozieb		
2014	<p>Vysvetlivky farieb: Zelená: Opatrenie (s predpokladom) na dokončenie v roku 2011 Žltá: Prebiehajúce opatrenie Červená: Opatrenie sa ešte nezačalo</p>	Zaviesť jednotnú politiku riadenia rizika		

ISS

Prierezové otázky

Jednotnosť medzi vnútorným a vonkajším rozmerom bezpečnosti

V súčasnosti sa rozvíja rad iniciatív zameraných na podporu spolupráce medzi vnútornými a vonkajšími aspektmi bezpečnosti. V záujme užšej spolupráce a koordinácie v oblasti bezpečnosti EÚ budú zvolané pravidelné medziinštitucionálne informačné zasadnutia s cieľom zlepšiť plánovanie a tok informácií v oblasti bezpečnosti EÚ. Prvé takéto zasadnutie Stáleho výboru pre operačnú spoluprácu v oblasti vnútornej bezpečnosti (COSI) a politického a bezpečnostného výboru sa uskutočnilo 1. júna 2011 s cieľom výmeny názorov na spôsob zlepšenia synergie medzi vnútornými a vonkajšími aspektmi bezpečnosti EÚ. Okrem toho Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a Komisia vypracovali spoločný dokument na zlepšenie väzieb medzi aktérmi Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) a slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (SVV), ktorý podporuje myšlienku, že užšia spolupráca medzi civilnými misiami SBOP a aktérmi SVV by mohla priniesť hmatateľné zlepšenia z hľadiska európskej bezpečnosti. Konkrétne odporúčania v spoločnom dokumente poukazujú na dôležitosť výmeny informácií a jej zlepšenia s cieľom nájsť spôsoby, ako udalosti skôr predvídať, než na ne reagovať. Po druhé, musí sa podporovať koordinácia pri plánovaní vonkajšej činnosti EÚ, pretože pri plánovaní misií je dôležité spolupracovať od najnižších po najvyššie úrovne riadenia.

Ďalšou oblasťou, v ktorej sa môžu dosiahnuť hmatateľné výsledky, je spolupráca medzi policajnými misiami v rámci Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) a Europolom. Rada pri mnohých príležitostiach uznala, že SBOP²⁷ a mnohé vonkajšie činnosti v oblasti SVV majú spoločné alebo vzájomne sa dopĺňajúce ciele. Misie SBOP významne prispeli aj k vnútornej bezpečnosti EÚ svojím úsilím o podporu boja proti závažnej nadnárodnej trestnej činnosti v hostiteľských krajinách a o budovanie rešpektu k právnemu štátu. Európska rada nabáda na hlbšiu spoluprácu medzi oblasťou SVV a SBOP, aby sa tieto spoločné ciele podporili. Aj v Štokholmskom programe, ktorý prijala Európska rada, sa uvádza, že „Europol by mal užšie spolupracovať s policajnými misiami v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) a prispievať k presadzovaniu noriem a osvedčených postupov európskej spolupráce v oblasti presadzovania práva v krajinách mimo Únie“.

Je veľmi dôležité, aby sa od samotného začiatku tohto procesu zabezpečilo úzke zapojenie oblasti SVV, najmä pri zisťovaní a posudzovaní, či je v krízovej situácii potrebné opatrenie EÚ. Umožní to náležite a včas vyhodnotiť, aké odborné kapacity sú nevyhnutné vzhľadom na situáciu v oblasti organizovaného zločinu v príslušnej tretej krajine alebo regióne. Umožní to tiež dosiahnuť zlepšenie politických a operačných rozhodnutí a stanovovania úloh, ktoré bude potom realizovať civilná policajná misia. Analytické kapacity Europolu a jeho Sieťová aplikácia na zabezpečenú výmenu informácií (SIENA), ktorá slúži na výmenu informácií a spája orgány presadzovania práva všetkých 27 členských štátov EÚ, môžu pomôcť misiám SBOP prispôbiť metódy a spresniť ich ciele na základe celoeurópskeho obrazu organizovanej trestnej činnosti, ktorý poskytuje Europol prostredníctvom posudzovaní a analýz hrozieb.

---

²⁷ Po nadobudnutí účinnosti Lisabonskej zmluvy by mal odkaz na európsku bezpečnostnú a obrannú politiku (EBOP) v súčasnosti znieť spoločná bezpečnostná a obranná politika (SBOP).

Druhý faktor, konkrétne výmena informácií medzi policajnými misiami v rámci SBOP a Europolom, je dôležitým aspektom vzájomnej spolupráce. Medzi Europolom a Generálnym sekretariátom Rady existuje pomerne dobrý mechanizmus spolupráce, ktorý bol zriadený prostredníctvom administratívnej dohody a zahŕňa výmenu iných než osobných údajov. Preto ide hlavne o to, ako umožniť priamu výmenu osobných údajov zhromaždených policajnými misiami v rámci SBOP alebo v súvislosti s nimi, s Europolom. V prípade misie EULEX Kosovo²⁸, kde mandát zahŕňa aj exekutívne úlohy, boli uzatvorené osobitné opatrenia s cieľom umožniť výmenu osobných údajov s Europolom. Tento mechanizmus by mohol slúžiť ako príklad osvedčeného postupu a uplatňovať sa na základe individuálneho posúdenia pri ďalších misiách v rámci SBOP. Musí sa posúdiť aj potreba zriadiť rámec ochrany údajov uplatniteľný aj na oblasť SBOP.

Politika rozširovania EÚ zostáva naďalej jedným z kľúčových prvkov prispievajúcich k vnútornej bezpečnosti EÚ. Proces rozširovania poskytuje dôležité stimuly pre príslušné krajiny na zavádzanie reforiem, ktorými sa zlepšuje presadzovanie práva a súdnictvo. Okrem toho, dialóg o liberalizácii vízového režimu a mechanizmus po liberalizácii vízového režimu významne prispeli k realizácii reforiem v krajinách západného Balkánu.

EÚ sa tiež zameriava na zlepšovanie schopnosti partnerských krajín zohrávať svoju úlohu pri riešení zásadných bezpečnostných hrozieb dnešnej doby, zachovaní mieru a stability na svete. Na tento účel sa ako súčasť dlhodobých priorít určených v rámci nástroja stability plánuje budovanie inovačných kapacít, ktoré v sebe spájajú finančnú a technickú pomoc na celoštátnej, regionálnej a nadregionálnej úrovni. Priorita 1 tohto nástroja súvisí s podporou medzinárodného úsilia na zmiernenie chemických, biologických, rádiologických a jadrových rizík. Opatrenia financované prostredníctvom nástroja stability sa zameriavajú na zmierňovanie týchto rizík vrátane šírenia zbraní hromadného ničenia, a to najmä pomocou politik na účinnú kontrolu chemických, biologických, rádiologických a jadrových materiálov a látok, kontroly vývozu tovaru s dvojitým použitím a presunu vedcov vyvíjajúcich zbrane na činnosti mierového výskumu. Na obdobie rokov 2007 až 2013 bolo na tento účel vyčlenených 300 miliónov EUR. Začala sa iniciatíva s názvom Centrá excelentnosti CBRN, ktorej bol pridelený rozpočet s takmer 100 miliónmi EUR. Táto iniciatíva je zameraná na vývoj potrebných inštitucionálnych kapacít na boj proti chemickým, biologickým, rádiologickým a jadrovým rizikám na vnútroštátnej a regionálnej úrovni bez ohľadu na ich pôvod: trestný (šírenie, krádež, sabotáž a nezákonné obchodovanie), náhodný (priemyselné katastrofy – ako napríklad Bhópál alebo Fukušima a doprava) alebo prírodný (najmä pandémie).

V oblasti organizovanej trestnej činnosti, nezákonného obchodovania s drogami, ľudmi a zbraňami a hrozieb pre kritickú infraštruktúru sa priorita 2 nástroja stability zameriava na budovanie kapacít na základe podrobných konzultácií s krajinami prijímajúcimi pomoc. Bezpečnostné kapacity sa bežne posilňujú na vnútroštátnej, regionálnej a nakoniec aj medziregionálnej úrovni. Na obdobie rokov 2007 až 2013 bolo na tieto opatrenia vyčlenených 118 miliónov EUR.

---

²⁸ Po prijatí návrhu záverov Rady Európskej únie o možných mechanizmoch spolupráce medzi civilnými misiami SBOP a Europolom v oblasti vzájomnej výmeny informácií zo 17. novembra 2008 bola zavedená výmena osobných údajov medzi EUROPOLOM a misiou EULEX Kosovo: Osobné údaje sa prenášajú medzi misiou EULEX (prostredníctvom úradu EUOCI, t. j. Úrad EÚ pre spravodajstvo v oblasti trestnej činnosti) a EUROPOLOM prostredníctvom národných jednotiek EUROPOLU (ENU), ktoré sa nachádzajú v hlavných mestách troch členských štátov (Fínsko, Švédsko, Spojené kráľovstvo).

Finančná podpora

Komisia chce zabezpečiť, aby boli činnosti v oblasti bezpečnosti vrátane príslušného výskumu, priemyselnej politiky a projektov v rámci programov vnútornej bezpečnosti financovaných EÚ, v súlade so strategickými cieľmi ISS. Financovanie z prostriedkov EÚ, ktoré môže byť potrebné na obdobie rokov 2012 až 2013, bude dostupné v rámci súčasných finančných programov (Predchádzanie trestnej činnosti a boj proti nej (ISEC) a Terorizmus a iné bezpečnostné riziká – prevencia, pripravenosť a riadenie následkov (CIPS)). V tomto smere odráža ročný pracovný program ISEC pre rok 2011 prioritné oblasti oznámenia ISS. Okrem toho Komisia uskutočnila hodnotenie²⁹ získaných výsledkov a kvalitatívnych a kvantitatívnych aspektov rámcového programu Bezpečnosť a ochrana slobôd (2007 – 2013), ktorý zahŕňa dva programy (ISEC a CIPS).

Možnosti financovania vnútornej bezpečnosti po roku 2013 budú posúdené počas diskusie o všetkých návrhoch predložených pre toto obdobie, ktorá prebehne v Komisii. V rámci tejto diskusie Komisia navrhuje zriadiť v ďalšom viacročnom finančnom rámci fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF), ktorý bude odrážať strategické ciele a priority stratégie vnútornej bezpečnosti, uľahčovať najlepšie možné vykonávanie prioritných opatrení príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a agentúrami a pritom zostane dostatočne pružný, aby umožňoval prispôbiť sa novým bezpečnostnými hrozbám a výzvam. Komisia sa domnieva, že súčasná medzera medzi financovaním výskumu a operačným financovaním by sa mala uzatvoriť podporou osobitných skúšobných a overovacích činností (napríklad systém prototypov) v rámci navrhovaného fondu pre vnútornú bezpečnosť (ISF). To umožní jednoduchší prenos výsledkov vysokokvalitného výskumu v oblasti bezpečnosti do sériového používania a rozsiahleho operačného využívania orgánmi presadzovania práva.

Výskum v oblasti bezpečnosti a spolupráca so súkromným sektorom

Výskum v oblasti bezpečnosti sa financuje v rámci siedmeho rámcového programu pre výskum (2007 – 2013). Komisia zabezpečuje, aby celkové plánovanie bolo úzko zosúladené s bezpečnostnými politikami EÚ, čo sa týka aj množstva z viac ako 200 výskumných projektov, ktoré boli doteraz z tohto programu financované. Ciele ISS sa veľmi dobre odzrkadľujú v pracovných programoch pre výskum v oblasti bezpečnosti na obdobie rokov 2011 – 2012. V súvislosti s pracovným programom na rok 2013, ktorý samotný poskytne viac ako 290 miliónov EUR, sa v súčasnosti uskutočňuje analýza, ktorá pomôže identifikovať najvýznamnejšie potreby a medzery v oblasti výskumu, pričom sa zohľadňujú aj priority stanovené v oznámení ISS.

Financovanie výskumu v oblasti bezpečnosti po roku 2013 bude pokračovať prostredníctvom budúceho viacročného nástroja pre výskum a inovácie (Horizont 2020). Návrh Komisie na **celkový rozpočet** pre výskum a inovácie v ďalšom viacročnom finančnom rámci sa zvýši o 46 %, čo by sa malo odzrkadliť v príslušnej pomernej časti pre výskum v oblasti bezpečnosti.

Komisia zintenzívňuje aj rozhovory so súkromným sektorom, najmä s priemyslom, s cieľom lepšie zosúladiť financovanie v oblasti bezpečnosti s politikami. Na tento cieľ bolo navrhnuté zriadiť pravidelný (výročný) verejno-súkromný okrúhly stôl na vysokej úrovni, kde si budú

---

²⁹ Oznámenie Komisie o strednodobom hodnotení rámcového programu Bezpečnosť a ochrana slobôd (2007 – 2013), KOM(2011) 318 v konečnom znení.

môcť inštitúcie a orgány EÚ, členské štáty a súkromný sektor vymieňať svoje názory o tom, ako najlepšie napredovať pri realizácii priorít ISS. Prvý verejno-súkromný okrúhly stôl o bezpečnosti na vysokej úrovni medzi EÚ a verejným sektorom členských štátov a zástupcami súkromného sektora sa uskutočnil vo februári 2011. Okrem toho Komisia v súčasnosti pripravuje oznámenie o politike EÚ v oblasti bezpečnostného priemyslu s cieľom využiť zatiaľ nevyužívaný potenciál plne fungujúceho bezpečnostného trhu.